

1611**ZARZĄDZENIE MINISTRA TRANSPORTU DROGOWEGO I LOTNICZEGO**

z dnia 19 listopada 1952 r.

w sprawie wykorzystania próżnych przebiegów ciężarowych pojazdów samochodowych w transporcie między osiedlami.

Na podstawie § 3 ust. 3 pkt 3 i § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1952 r. w sprawie używania ciężarowych pojazdów samochodowych w transporcie między osiedlami i wykorzystania ich próżnych

przebiegów (Dz. U. Nr 29, poz. 197) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Powołane w zarządzeniu paragrafy z dodaniem słowa „rozporządzenia” oznaczają paragrafy rozpo-

zarządzenia Rady Ministrów z dnia 4 czerwca 1952 r. w sprawie używania ciężarowych pojazdów samochodowych w transporcie między osiedlami i wykorzystania ich próżnych przebiegów (Dz. U. Nr 29, poz. 197), a paragrafy bez bliższego określenia — paragrafy niniejszego zarządzenia.

2. Placówki spedycyjne państwowych przedsiębiorstw transportu publicznego lub ich przedstawicielstwa określane są w niniejszym zarządzeniu jako „spedycja”.

3. Ilekroć w dalszych przepisach zarządzenia jest mowa o potwierdzeniu wyjazdu na karcie drogowej pojazdu, należy przez to rozumieć potwierdzenie w tej karcie przez spedycję, że nie mogła dostarczyć dodatkowego ładunku lub że zleciła przewóz ładunku wpisanego przez siebie do karty.

§ 2. 1. Zamierzony wyjazd lub powrót ciężarowego pojazdu samochodowego, zwanego dalej w skróceniu „pojazdem”, którego przestrzeni ładownej nie wykorzystano przynajmniej w połowie, zgłasza się w myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w miejscowości, którą stosownie do § 5 pkt 4 rozporządzenia oznaczono odpowiednimi tablicami.

2. Tablice, o których mowa w ust. 1, powinny być umieszczone w dobrze widocznych miejscach u wylotu każdej drogi publicznej, wybiegającej z miejscowości, obok tablicy oznaczającej granicę administracyjną miejscowości, posiadać wymiar 100 × 75 cm oraz zawierać:

- 1) nakaz zgłaszania zamierzonego wyjazdu z tej miejscowości;
- 2) dokładny adres i numer telefonu spedycji, a jeżeli w danej miejscowości mieści się przedstawicielstwo spedycji — również jego nazwę, adres i numer telefonu;
- 3) schematyczne oznaczenie drogi od wylotu, o którym mowa na wstępie niniejszego ustępu, do siedziby spedycji lub jej przedstawicielstwa;
- 4) godziny pracy spedycji.

3. Wykazy miejscowości, oznaczonych tablicami określonymi w ust. 2, z całego Państwa będą ogłaszane i uzupełniane w drodze obwieszczenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Komunikacyjnych. Wykazy te, obejmujące miejscowości poszczególnych województw, będą ogłaszane przez prezydya zainteresowanych rad narodowych w dziennikach wojewódzkich rad narodowych (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi). Ponadto wykazy te dołączane będą do egzemplarzy wydawnictwa taryfy towarowej transportu samochodowego i spedycji.

§ 3. 1. Wyjazd pojazdu z miejsca stałego postoju zgłasza się pisemnie lub telefonogramem w przeddzień zamierzonego wyjazdu, nie później jednak niż na 6 godzin przed zamierzonym czasem wyjazdu. Zgłoszenie dokonane na dzień bieżący później niż na 6 godzin przed zamierzonym czasem wyjazdu spedycja może uznać tylko w specjalnie ważnych gospodarczo lub pilnych i uzasadnionych przypadkach; nie wyklucza to jednak obowiązku zabrania dodatkowego ładunku, zleconego do przewozu przez spedycję.

2. Zgłoszenie powinno określać:

- 1) docelową miejscowość jazdy;
- 2) wyznaczoną przez posiadacza pojazdu drogę jazdy;
- 3) czas (datę i godzinę) zamierzonego wyjazdu;
- 4) rodzaj i ładowność pojazdu oraz rodzaj jego nadwozia;
- 5) rodzaj i ciężar ładunku, który zamierza się przewieźć;

- 6) dokładny adres miejsca, gdzie ładunek ma być załadowany, i dokładny adres miejsca, gdzie ładunek ma być wyładowany w docelowej miejscowości jazdy;
- 7) nazwę, dokładny adres i numer telefonu posiadacza pojazdu;
- 8) nazwisko i imię kierowcy oraz ilość towarzyszących mu osób (nazwisko i imię ewentualnego konwojenta).

§ 4. 1. O ile spedycja nie zawiadomi zgłaszającego wyjazd przed zgłoszonym czasem wyjazdu, że przejmie ładunek do przewozu we wskazanym w zgłoszeniu miejscu załadowania, zgłaszający ma prawo wysłać pojazd w drogę, po otrzymaniu od spedycji potwierdzenia wyjazdu na karcie drogowej pojazdu.

2. Spedycja może:

- 1) odmówić potwierdzenia wyjazdu (ust. 1) pod warunkiem, że przejmie zgłoszony do przewozu ładunek i rozpocznie jego docelowy przewóz w ciągu 24 godzin lub
- 2) potwierdzić wyjazd na karcie drogowej pojazdu pod warunkiem przyjęcia do przewozu tym pojazdem ładunku, zleconego przez siebie do przewozu.

3. Spedycja nie może odmówić potwierdzenia wyjazdu (ust. 1), jeżeli z przedstawionych jej do wglądu pisemnych dowodów wynika, iż pojazd zabiera lub ma zabrać w drodze powrotnej odpowiednio duży lub pilny ładunek. Nie wyklucza to obowiązku kierowcy przyjęcia na żądanie spedycji dodatkowego ładunku w obu kierunkach jazdy.

§ 5. 1. O ile spedycja zawiadomi zgłaszającego wyjazd przed zgłoszonym czasem wyjazdu, że przejmie jego ładunek w miejscu zamierzonego załadunku, przyjmując równocześnie obowiązek rozpoczęcia przewozu w ciągu 24 godzin, zgłaszający obowiązany jest wstrzymać wyjazd pojazdu i oczekiwać na zabranie ładunku przez spedycję.

2. Po bezskutecznym upływie terminu przejęcia ładunku przez spedycję w miejscu załadowania (ust. 1), zgłaszający wyjazd ma prawo wysłać pojazd w drogę, a spedycja nie może odmówić potwierdzenia wyjazdu na karcie drogowej. W tym przypadku spedycja obowiązana jest zapłacić posiadaczowi pojazdu 25% opłaty taryfowej, jaką posiadacz pojazdu powinien by był uiścić spedycji, gdyby spedycja dokonała przewozu zgłoszonego ładunku. Potwierdzając wyjazd spedycja może równocześnie zlecić przewóz dodatkowego ładunku.

§ 6. Terminy dostawy na miejsce przeznaczenia ładunków przejętych przez spedycję określa taryfa towarowa transportu samochodowego i spedycji w zależności od odległości przewozu.

§ 7. 1. Jeżeli spedycja zawiadomi zgłaszającego wyjazd, że przejmie ładunek w miejscu załadowania, zgłaszający wyjazd obowiązany jest wstrzymać się z załadowaniem swego ładunku do terminu określonego w § 5 ust. 1. Ryzyko wcześniejszego załadunku ponosi zgłaszający.

2. Ładunek przejmowany przez spedycję w miejscu załadowania zgłaszający wyjazd obowiązany jest załadować własnymi siłami roboczymi na dostarczony przez spedycję pojazd i przydzielić do niego konwojenta w przypadku przewidzianym taryfą, chyba że zgłaszający zażąda tej usługi od spedycji w ramach jej normalnej działalności za opłatą taryfową.

§ 8. 1. Zamierzony wyjazd powrotny do miejscowości stałego postoju pojazdu zgłasza kierowca telefo-

nicznie lub w inny sposób bezpośrednio po przyjeździe do miejscowości docelowej, jeżeli w niej znajduje się spedycja, a następnie co najmniej na jedną godzinę przed zamierzonym czasem wyjazdu z tej miejscowości zgłasza się w spedycji celem uzyskania potwierdzenia wyjazdu na karcie drogowej pojazdu.

2. Spedycja nie może odmówić potwierdzenia na karcie drogowej pojazdu powrotnego jego wyjazdu, może jednak wstrzymać jego wyjazd o jedną godzinę, lecz tylko w przypadku, gdy ma możliwość uzupełnienia w tym czasie ładunku pojazdu.

§ 9. Kierowca pojazdu obowiązany jest przedstawić spedycji do wglądu posiadane pozwolenie na prowadzenie pojazdu, kartę drogową pojazdu oraz dokumenty przewozowe, dotyczące posiadanego własnego ładunku. W przypadku gdy ładunek dozoruje konwojent, obowiązek przedstawienia spedycji dokumentów przewozowych spoczywa na konwojencie.

§ 10. 1. Spedycja może zlecić załadowanie bądź doładowanie takiego ładunku, który nie grozi uszkodzeniem pojazdu lub zniszczeniem własnego ładunku posiadacza pojazdu, oraz ładunku, który sam nie jest narażony na zniszczenie z powodu jego doładowania.

2. Spedycja odpowiedzialna jest za takie rozmieszczenie doładowanego ładunku, aby z powodu niewłaściwego rozmieszczenia całego ładunku pojazdu przypadki, o których mowa w ust. 1, nie zdarzyły się w czasie jazdy lub czynności ładunkowych, Kierowca nie może przeciwstawić się dyspozycji spedycji, dotyczącej właściwego rozmieszczenia ładunku.

3. Ładunek zlecony do przewozu przez spedycję, a przeznaczony dla więcej niż jednego odbiorcy, powinien być przez nią odpowiednio oznaczony i tak rozmieszczony na pojeździe, aby jego wydanie odbiorcy nie nastąpiło trudności i nie powodowało omyłek w doręczaniu poszczególnych przesyłek.

§ 11. 1. Spedycja może zażądać od kierowcy pojazdu, któremu potwierdza wyjazd, ażeby przed udaniem się w zamierzoną drogę zajechał na miejsce wskazane przez spedycję po odbiór ładunku zleconego mu do przewozu.

2. W przypadku określonym w ust. 1 należy się posiadaczowi pojazdu osobna opłata, przewidziana w taryfie za tego rodzaju usługi transportowe.

§ 12. Spedycji nie wolno przetrzymywać pojazdu, który kierowca doprowadził do niej albo do miejsca załadunku poza spedycją, dłużej aniżeli to jest konieczne dla załadowania ładunku i wystawienia dla niego dokumentów przewozowych.

§ 13. 1. Dając zlecenie przewozu ładunku spedycja obowiązana jest wpisać do karty drogowej pojazdu rodzaj, ciężar i miejsce przeznaczenia danego ładunku oraz wystawić i wydać kierowcy (konwojentowi) dowód lub dowody przewozowe, określone w taryfie.

2. Kierowca pojazdu obowiązany jest przyjąć na pojazd wyznaczonego przez spedycję lub przez właściciela ładunku konwojenta ładunku, nadanego przez spedycję.

§ 14. 1. Dając zlecenie przewozu ładunku do miejscowości nie leżącej przy drodze zamierzonej jazdy, wyznaczonej w karcie drogowej pojazdu, spedycja obowiązana jest stwierdzić to pisemnie w karcie drogowej pojazdu.

2. Kierowca pojazdu obowiązany jest przyjąć ładunek nadany przez spedycję i dokonać jego przewozu wówczas, gdy droga zamierzonej jazdy w jednym kierunku, wyznaczona w karcie drogowej pojazdu, nie przedłoży się więcej niż o 20 km, a co najwyżej o 10%. Kierowca nie może odmówić wykonania dodatkowego przewozu, tłumacząc się brakiem paliwa lub stanem pojazdu.

3. Gdy miejsce rozpoczęcia jazdy znajduje się poza granicami administracyjnymi miejscowości (§ 2 ust. 1), w odległości nie większej niż określona w ust. 2, a zamierzona droga jazdy przechodzi przez tę miejscowość, dysponujący jazdą pojazdu obowiązany jest zgłosić spedycji, która znajduje się w tej miejscowości, zamierzony wyjazd i uzyskać na karcie drogowej pojazdu potwierdzenie wyjazdu.

§ 15. 1. Spedycja może zlecić przewóz ładunku bez konwojenta w przypadku, gdy w miejscowości, do której ładunek jest przeznaczony, znajduje się spedycja albo co najmniej placówka terenowa Państwowej Komunikacji Samochodowej, a w innych przypadkach — jeżeli ładunek może być odebrany przez odbiorcę bezpośrednio po dostarczeniu ładunku na miejsce przeznaczenia.

2. Jeżeli ładunek, nadany przez spedycję do miejscowości, o której mowa w ust. 1, nie może być odebrany przez odbiorcę w ciągu jednej godziny po jego dostarczeniu na miejsce wyładunku, ładunek powinien być dostarczony do spedycji, a jeżeli jej nie ma w tej miejscowości — do placówki terenowej Państwowej Komunikacji Samochodowej w celu przechowania go, zawiadomienia odbiorcy o jego nadejściu i ewentualnego dostarczenia do odbiorcy na jego zlecenie za normalną opłatą taryfową, przewidzianą za tego rodzaju usługi transportowe.

3. Jeżeli ładunek, nadany przez spedycję do przewozu, obejmuje więcej niż 2 przesyłki adresowane do różnych odbiorców w jednej miejscowości określonej w ust. 1, która równocześnie nie stanowi docelowej miejscowości jazdy wyznaczonej na karcie drogowej, musi być wyznaczony konwojent, chyba że kierowca pojazdu, którym przesyłki mają być przewiezione, zgodzi się je rozwieźć za osobną opłatą taryfową, przewidzianą za tego rodzaju usługi transportowe na rzecz posiadacza pojazdu. Opłatę tę inkasuje dla posiadacza pojazdu spedycja na podstawie otrzymanego potwierdzenia odbioru przesyłek.

§ 16. Jeżeli ładunek, nadany przez spedycję do miejscowości, w której nie ma ani spedycji, ani placówki terenowej Państwowej Komunikacji Samochodowej, nie może być oddany odbiorcy bezpośrednio po przyjeździe pojazdu do tej miejscowości, kierowca obowiązany jest oczekiwać na odbiór ładunku lub też do chwili, gdy ładunek będzie mógł być złożony w odpowiednim miejscu pod dozorem konwojenta — w obu przypadkach nie dłużej jednak niż 3 godziny.

§ 17. 1. Za przewóz ładunku, dokonany na zlecenie spedycji w myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia, posiadacz pojazdu użytego do przewozu wypłaca premię:

- 1) kierowcy pojazdu — w wysokości 20% należności przewozowej otrzymanej przez posiadacza pojazdu od spedycji;
- 2) pracownikowi zlecającemu jazdę — w wysokości 10% premii, wypłaconych kierowcom (pkt 1), którzy przewieźli zlecony przez spedycję ładunek w czasie jazdy zadysponowanej przez niego;
- 3) kierownikowi jednostki transportowej — w wysokości 5% premii, wypłaconych kierowcom.

2. Premię, o której mowa w ust. 1, oblicza się i wypłaca miesięcznie w terminie do dnia 15 następnego miesiąca na podstawie rozliczenia za przewiezione w miesiącu ładunki, których odbiór został należycie potwierdzony przez odbiorców.

§ 18. 1. Przepisów § 3 ust. 1 rozporządzenia nie stosuje się, jeżeli pojazdem wykonuje się zbiorowy przewóz osób lub brygad pogotowia roboczego w myśl obowiązujących w tym zakresie przepisów lub jeżeli pojazdem przewozi się ładunek:

- 1) materiałów wybuchowych, żrących lub łatwopalnych;
- 2) towarów łatwo psujących się, wymienionych w liście stanowiącej załącznik do niniejszego zarządzenia;
- 3) żywca zwierzęcego lub drobiu żywego;
- 4) zwłok ludzkich;
- 5) padliny lub odpadków zwierzęcych;
- 6) towarów wysokowartościowych, precyzyjnych lub łamliwych (łatwo tłukących się), wymagających specjalnej opieki i ostrożności;
- 7) wymagający specjalnych urządzeń przeładunkowych ze względu na duży ciężar i niepodzielność;
- 8) przewożony na zlecenie władz wojskowych lub organów służby bezpieczeństwa publicznego oraz przewożony pod konwojem ich organów.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 7, posiadacz pojazdu powinien uzyskać od spedykcji po-

twierdzenie, że zaklasyfikowanie ładunku do jednej z wymienionych tam kategorii jest właściwe. Spedykcja może przejąć tego rodzaju ładunek do przewozu w transporcie publicznym na warunkach przewidzianych w niniejszym zarządzeniu i w taryfie.

§ 19. 1. Prezydium wojewódzkiej rady narodowej (Rady Narodowej m. st. Warszawy i m. Łodzi) może zwolnić osoby dysponujące jazdą pojazdu od obowiązków wynikających z § 3 ust. 1 rozporządzenia, jeżeli pojazd przewozi ładunek specjalny, który ze względu na konieczność państwową ma pierwszeństwo przed innymi przewozami.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć tylko określonej jazdy lub kilku kolejnych określonych jazd z ładunkiem i określonych pojazdów, które dla każdej jazdy z osobna powinny posiadać na przedniej szybie nalepkę formatu A 5, zawierającą następujące dane potwierdzone przez prezydium rady narodowej:

- 1) numer rejestracyjny pojazdu;
- 2) określenie drogi i kierunku jazdy z ładunkiem, o którym mowa w ust. 1;
- 3) datę jazdy, na którą opiewa zezwolenie.

§ 20. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Transportu Drogowego i Lotniczego: *J. Rustecki*

Załącznik do zarządzenia Ministra Transportu Drogowego i Lotniczego z dnia 19 listopada 1932 r. (Poz. 1611).

LISTA TOWARÓW ŁATWO PSUJĄCYCH SIĘ

- | | |
|--|---|
| 1. Owoce świeże. | 9. Drób bity. |
| 2. Jagody świeże. | 10. Dzikizna świeża i mrożona. |
| 3. Warzywa świeże. | 11. Mleko, śmietana, twarogi. |
| 4. Grzyby świeże. | 12. Masło. |
| 5. Ryby żywe, śnięte, mrożone. | 13. Jaja świeże. |
| 6. Mięso i przetwory mięsne (z wyjątkiem konserw). | 14. Drożdże. |
| 7. Tłuszcze zwierzęce. | 15. Piwo i wino (w czasie od dnia 1 kwietnia do |
| 8. Wnętrznosci zwierzęce (świeżo poubojowe). | dnia 31 października). |